

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

5-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Ismoilov Ubaydulla Mamat o'g'li</i> OHANGARON VODIYSI AHOLISINING QADIMGI VA O'RTA ASRLAR DAVRI MAFKURAVIY DUNIYO (SU YURLITEPA YODGORLIGIDAN TOPILGAN MODDIY MANBALAR ASOSIDA)	16-26
<i>Elmurotov, Bahodir Abdugapporovich</i> KALTAMINOR MADANIYATINING GENEZISI MASALALARI	27-33
<i>Nafiddinova, Xosiyat Ravshanovna</i> OILAVIY MAROSIMLAR VA ULARNING TARIXIY ADABIYOTLARDA YORITILISHI	34-37
<i>Eshmo'minov, Ozodbek Ziyodulla o'g'li</i> DEMOGRAFIK JARAYONLARNING BORISHI: SURXON VOHASI MISOLIDA (1925-1946 YY.)	38-41
<i>Akobirov, Mirjalol Ximmatovich</i> SULTON JALOLIDDIN MANGUBERDINING YAQIN SHARQ VA KICHIK OSIYO DAVLATLARI BILAN DIPLOMATIK ALOQALARI	42-46
<i>Маматалиева Сурайё Бобомуратовна</i> ШИША ВА ШИШАСОЗЛИК ТАРИХШУНОСЛИГИ	47-52
<i>Далакьян, Жанна Сейрановна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ДУХОВНО-НРАВСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ МОЛОДЕЖИ ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ РЕШЕНИЯ	53-56

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Эргашев, Рахматулла Хидирович, Узақов, Жамшид Норбоевич</i> ЗИЁРАТ ТУРИЗМ ТАРМОҒИНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ИЖТИМОЙ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛЛАРИ	57-62
<i>Очилов, Фарходжон Шавкатжон ўғли</i> БАҲОЛАНГАН МАЖБУРИЯТЛАР АУДИТИДА ИЧКИ НАЗОРАТ ТИЗИМИНИ ЎРГАНИШ ҲАМДА БАҲОЛАШ	63-71
<i>Raxmatov, Adxam Itolmasovich</i> TURIZM SOHASIDA MALAKALI KADRLAR TAYYORLASH VA BANDLIGINI TA'MINLASHNING XORIJIY MAMLAKATLAR MODELLARI TAHLILI	72-80
<i>Murodova, Nargiza Utkirovna</i> BARQAROR TURIZM MARKETING STRATEGIYASI SIFATIDA	81-85
<i>Мадаминов, Инъомжон Озодович</i> КОРХОНАЛАР ИНВЕСТИЦИОН ВА ИННОВАЦИОН ФАОЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА СОЛИҚЛАРНИНГ ЎРНИ	86-93
<i>Abdusalomov, Jaxongir O'ktam o'g'li</i> TIJORAT BANKLARIDA JISMONIY SHAXSLAR KREDITLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	94-101
<i>Кулибоев, Азамат Шоназарович</i> ДАВЛАТ ТИББИЁТ ТАШКИЛОТЛАРИДА МОЛИЯВИЙ АКТИВЛАР ҲИСОБИ ВА НАЗОРАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	102-111

Мараимова, Умида Исмаилжановна

КОРХОНА БОШҚАРУВИ АМАЛИЁТИДА МАРКЕТИНГ ДАСТУРЛАРИНИ АМАЛ ҚИЛИШИГА
БАҒИШЛАНГАН КОНЦЕПЦИЯЛАР 112-120

Askarova Sevvara Baxtiyorovna

RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BIZNES VA TADBIRKORLIKNING АҲАМИЯТИ 121-125

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Ўроқова Ойсулув Жамолiddиновна

ИЛК ЎРТА АСРЛАР ШАРҚ САНЪАТИДА РОМАНТИК ЙЎНАЛИШНИНГ ЭСТЕТИК
АСОСЛАРИ 126-133

Rizaev, Nodir Sobirovich

XX ASR BOSHLARIDA BUXORO JADIDLARINING IJTIMOYI- SIYOSIY QARASHLARI..... 134-138

Шукруллаева Гулчеҳра Насруллаевна

ЖАЗО ГЕНЕЗИСИДАГИ АХЛОҚИЙ МУҲИТ ЖАРАЁНИНИ КОНЦЕПТУАЛ ТАДБИҚ
ЭТИШНИНГ ФАЛСАФИЙ МАСАЛАЛАРИ 139-144

Shokirov Tohirjon Nurmatmatovich

MADANIYAT VA SAN'AT FALSAFASINING VAHS MAVZULARI 145-149

Ulug'murodov Elyor Saydulloevich

GNOSEOLOGIYADA TASAVVUFİY TAJRIBANI O'RNI VA АҲАМИЯТИ 150-154

Ganiev Sherxon Meytanboevich

HOZIRGI DAVR FANI VA FALSAFASIDA MADANIY VA MA'NAVIY-AXLOQIY TANLOVNI
NAMOYON BO'LISH SHAKLLARI 155-164

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Daliev Madina Xabibullaevna, Kristian Kapone, Satibaldiyeva Nigora Alimqul qizi

TERMINOLOGIYADA TERMIN VA UNGA TENG BO'LGAN TUSHUNCHALARNING
TADQIQI 165-178

Chorieva Iroda Kurbonboevna

TARKIBIDA TIBBIYOT XODIMLARI NOMLARI BO'LGAN INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARINING
TURLI HUSUSIYATIGA KO'RA TASNIFI 179-183

Sharipov, Abdulaziz Akmalovich

GID-TARJIMONLAR NUTQINING O'RGANILISH ASPEKTLARI 184-188

Urinova Tursunoy Urin kizi

LIBOS DIZAYNI VA MODASINING SHAKLLANISH VA RIVOJLANISH DAVRLARI HAMDA
YO'LLARI 189-193

Норматова Шоира Умаровна, Абдурахманова Меҳрибон Дустмуродовна

ТИЛ ТАЪЛИМИДА БАДИИЙ АДАБИЁТ ЎҚИТИШ УСУЛЛАРИ 194-199

Eshniyazova Maysara Beknazarovna

«SIROJUL MUSLIMIN» VA «ARBA'IN» ASARLARIDA G'OYAVIY-BADIIY TAHLILI 200-208

Nazarov, Sardor Shamurodovich

INGLIZ VA O'ZBEK TILI SO'Z BIRIKMALARI STRUKTUR-SEMANTIK XUSUSIYATLARNING
QIYOSIY ASPEKTDА O'RGANILISHI 209-213

<i>Bazarbaeva Albina Mingaliyevna</i> RANG TURLARI VA ULARNI TAHLIL QILISH: SEMANTİK VA STILISTİK	214-218
<i>Бердиева, Зулфия Сафаровна</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АНТРОПОНИМОВ В НЕМЕЦКИХ СКАЗКАХ	219-223
<i>Адилова Дилором Кадировна</i> ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДАГИ ШЕЪРИЙ МАТНЛАРДА “АЁЛ” ШАХСИЙ ФАЗИЛАТЛАРИНИ ИФОДАЛОВЧИ СЎЗЛАРНИНГ СЕМАНТИК МАЙДОНИ ТАСВИРИ	224-230
<i>Хасанова Юлдуз Мухтор қизи</i> ШАРҚ ВА ҒАРБ ҲАЙВОНЛАР ҲАҚИДАГИ ЭРТАКЛАРИДА “АХЛОҚ” МОТИВИНИНГ БАДИИЙ КОНЦЕПТУАЛЛАШУВИ	231-236
<i>Олимова Хуршида Вайдиллаевна</i> ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ЛАҚАБЛАРНИНГ СТИЛИСТИК ИМКОНИАТЛАРИ	237-243
<i>Polvonniyozova Mahliyo O'ktamjon qizi</i> IKKINCHI TILNI EGALLASHDA AFFEKTIV OMILLARNING ROLI	244-247
<i>Normamatov Farrux Komiljon o'g'li</i> YAXSHILIK KONSEPTINING INGLIZ MILLIY MADANIYATIDAGI AHAMIYATI	248-253
<i>Yakubov Faxriddin</i> SAYLOVOLDI SIYOSIY DISKURSI XUSUSIYATLARI	254-259
<i>Bekmuratova Dilbar Xushmamatovna</i> TA'LIM TERMINOLOGIYASIDAGI ANTONIMIM: TAHLIL VA PEDAGOGIK AMALIYOT UCHUN MA'LUMOTLAR	260-264
<i>Sharofova Sevinch Jamoliddin qizi</i> OMON MATJON SHE'RIYATIDA ALLITERATSIYA	265-269
<i>Amonova Dilshoda Azamatovna</i> ERTAKLARNING BOLALAR ADABIYOTIDAGI O'RNI	270-276
<i>Tuxtayeva Dildora Zokirovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA INSON AQLIY QOBILIYATINI IFODALOVCHI FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING STILISTIK XUSUSIYATLARI	277-281
<i>Sattorova Nafisa Isomidinovna</i> O'YBEK IJODIDA BADIY KONSEPTNING VOQELANISHI	282-285
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Абдурахманова Нодирахон</i> ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ БЛОКЧЕЙН И СМАРТ-КОНТРАКТОВ (СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ)	286-290
<i>Турғунов Муроджон Турсунбоевич</i> “АВЕСТО”ДА КИШИЛАР ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАРИГА ВА ОДОБ-АХЛОҚҚА ҚАРШИ ЖИНОЯТЛАРНИНГ ИФОДАЛАНИШИ	291-298

<i>Султонов Мухсинжон Муқимович</i> АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ ЎЗГАЛАРНИНГ МУЛКИНИ ТАЛОН-ТОРОЖ ҚИЛИШ ТУШУНЧАСИ	299-309
<i>Ходжиев Юнус Мухитдинович</i> АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ҲУҚУҚИЙ ТАЪМИНЛАШНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ	310-315
<i>Makhmudova Khurmat Mukhtorovna</i> МЕХНАТ ҲУҚУҚИНИНГ КОНСТИТУТСИЯВИЙ АСОСЛАРИ ВА КАФОЛАТЛАРИ	316-330
<i>Nurullayev Shoxrux Shuxratillayevich</i> ҚУРИЛИШ СОҲАСИДА АТРОФ-МУҲИТНИ ҲУҚУҚИЙ МУҲОФАЗА ҚИЛИШДА РАҚАМЛАСHTIRISH VA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR	331-337
<i>Otamirzayev Oybek Murodullo o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA PLASTIK CHIQUINDILARDAN FOYDALANISHNI CHEKLASHNING HUQUQIY MASALALARI VA HORIJ TAJRIBASI	338-341
<i>Safarov Jamshid Ismoilovich</i> XALQARO HUQUQ DOKTRINASIDA SHARTNOMA MAJBURIYLIGIGA ROZILIKNI IFODALASH INSTITUTINING SHARTNOMANING HAQIQIY EMASLIGI, AMAL QILISHINI BEKOR QILISH, TUGATISH VA TO'XTATIB TURISHDA AHAMIYATI	342-349
<i>Шарипов Санжар Собирович, Бозоров Азимжон Ахатович</i> ОММАВИЙ ТАДБИРЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ ВАҚТИДА ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРИШНИНГ МОҲИЯТИ, АҲАМИЯТИ ВА ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	350-357
<i>Normurodova Behro'za Xolmo'minovna</i> RAQAMLI OCHIQ MANBALAR VA ULARDAN RAQAMLI KRIMINALISTIKADA FOYDALANISH	358-366
<i>Неъматов Азизбек Ғолибжон ўғли</i> ДАСТЛАБКИ ТЕРГОВДА ЖИНОЯТЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВАЗИФАСИНИНГ МОҲИЯТИ ВА АҲАМИЯТЛАРИ	367-373
<i>Дадабоева Дилфуза Нурматовна</i> ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИДА НОДАВЛАТ НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШТИРОКИ АҲАМИЯТИ	374-378
<i>O'razbayev Laziz Shuhrat o'g'li</i> MUHIM RAQAMLI INFRATUZILMALARGA NISBATAN AMALGA OSHIRILADIGAN HUJUMLAR VA ULARNING OLDINI OLISH	379-383
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xudoyberganov Doniyor Yangiboy o'g'li</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING KOGNITIV KOMPETENTSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING ZARURIYATI	384-388
<i>Hazratov Fazliddin Xikmatovich</i> OBYEKTGA YO'NALTIRILGAN DASTURLASH TILLARI ORQALI TALABALARNING KASBIY KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH	389-393

<i>Khojamkulov Rasulbek Kurbon oqli</i> BO'LAJAK MUHANDISLARNI LOYIHALASH KOMPETENSIYALARINI KOMPYUTER GRAFIKASI YORDAMIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	394-398
<i>Zakirova Zulhumor Zoirjonovna</i> МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШ ШАКЛИ СИФАТИДА ТАНҚИДИЙ ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИНИ ОШИРИШДА ЎҚИТУВЧИ САВОЛ ЖАВОБЛАРИНИ ЎРНИ	399-404
<i>Eshnazarov Murod Karimovich</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI GERMENEVTIK YONDASHUV ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	405-410
<i>Mengliqulov Xayrulla Aliqulovich</i> TALABA QIZLARING SUZISH MALAKA VA KO'NIKALARINI SHAKLLANTIRISHDA DIFFERENSIAL YONDASHUV	411-415
<i>Komilova Dildora Gulamjonovna</i> INGLIZ TILI O'QITISH BO'YICHA IQTISODIYOT TALABALARINING KASB-KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH	416-420
<i>Turdimurodov Dilmurod Yo'ldoshevich</i> SPORTCHILARNING BOKSDAGI TEXNIK HARAKATLARIGA MOSLASHISH REAKSIYALARI	421-426
<i>Abdullayev Dilshod Xamidullo o'g'li</i> BOLALARGA HARAKATLI O'YINLARNI O'RGATISH SHARTLARI VA USULLARI	427-432
<i>Axmedov Akmal Yusufovich</i> OLIY TA'LIM JARAYONIDA BO'LAJAK PSIXOLOGLARNI KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHNING MUHIM MEZONLARI	436-440
<i>Donisheva Gulro'y Axrorqul qizi</i> CHET TILINI O'RGANISH JARAYONIDA AKTDAN FOYDALANISH	441-444
<i>Qurbonboyeva Dilfuza Shukur qizi</i> TALABALARNING MULOQOT KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH	445-449
<i>Эркабоев Ойбек Мухаммаджонович</i> ТЕМПЫ ПРИРОСТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ СПЕЦИФИЧЕСКИХ КООРДИНАЦИОННЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ 6 ЛЕТ	450-456
<i>Абатов Жалғасбай Орынбаевич</i> ТАСВИРИЙ САНЪАТ ДАРСЛАРИНИ ТАРИХ ФАНИГА БОҒЛАБ ЎҚИТИШ	457-463
<i>Akramjonova Feruza Akramjonovna</i> МАКТАВГАСНА ТА'LIM TASHKILOTIDA INNOVATSION TA'LIM MUHITINING TA'LIM - TARBIYA JARAYONIGA TA'SIRI	464-468
<i>Mahmudova Zulfiya Xomitovna</i> МАКТАВГАСНА ТА'LIM TASHKILOTI VA OILA HAMKORLIGI	469-476
<i>Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi</i> ХИТОЙ ТА'LIM ТИЗИМИНИНГ О'ЗИГА ХОС ЈИНАТЛАРИ	477-483
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA AQLIY QOBILIYATLARNI SHAKLLANTIRISHDAGI PEDAGOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMI	484-489
<i>Есанова Гулчеҳра</i> ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯЛАШ ТАМОЙИЛЛАРИ ВА УСУЛЛАРИ	490-497

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Volume 4, Issue 5 (may, 2024). -500 p.

CONTENTS

07.00.00 – HISTORICAL SCIENCES

<i>Ismailov Ubaydulla Mamat ugli</i> THE IDEOLOGICAL WORLD OF THE ANCIENT AND MEDIEVAL POPULATIONS OF THE OHANGARON VALLEY (BASED ON MATERIAL SOURCES FOUND AT THE SUYURLITEPA SITE)	16-26
<i>Elmuratov, Bakhodir Abdugapparovich</i> QUESTIONS OF GENESIS OF KELTAMINORA CULTURE.....	27-33
<i>Nafiddinova, Khosiat Ravshanovna</i> FAMILY CEREMONIES AND THEIR COVERAGE IN HISTORICAL LITERATURE	34-37
<i>Eshmominov, Ozodbek Ziyodulla ugli</i> PROGRESS OF DEMOGRAPHIC PROCESSES: THE CASE OF SURKHAN OASIS (1925-1946 YY.)	38-41
<i>Akobirov, Mirjalol Ximmatovich</i> DIPLOMATIC RELATIONS OF SULTAN JALOLIDDIN MANGUBERDI WITH THE STATES OF THE MIDDLE EAST AND ASIA MINOR	42-46
<i>Mamatalieva Surayyo Bobomuratovna</i> HISTORIOGRAPHY OF GLASS AND GLASSMAKING	47-52
<i>Dalakyan, Janna Seyranovna</i> CURRENT PROBLEMS OF SPIRITUAL AND MORAL CULTURE YOUTH POSSIBLE SOLUTIONS	53-56

08.00.00 – ECONOMIC SCIENCES

<i>Ergashev, Rahmatulla Khidirovich, Uzakov, Jamshid Norboyevich</i> WAYS TO INCREASE THE ECONOMIC AND SOCIAL EFFICIENCY OF THE PILGRIMAGE TOURISM NETWORK	57-62
<i>Achilov, Farkhodjon Shavkatjon o'g'li</i> STUDYING AND ASSESMENT OF THE INTERNAL CONTROL SYSTEM IN THE AUDIT OF PROVISIONS	63-71
<i>Rakhmatov, Adkham Itolmasovich</i> ANALYSIS OF FOREIGN COUNTRY MODELS OF TRAINING AND EMPLOYMENT OF QUALIFIED PERSONNEL IN THE FIELD OF TOURISM	72-80
<i>Murodova, Nargiza Utkirovna</i> SUSTAINABLE TOURISM AS A MARKETING STRATEGY	81-85
<i>Madaminov, Inomjon Ozodovich</i> THE ROLE OF TAXES IN ENSURING INVESTMENT AND INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISES	86-93
<i>Abdusalomov, Jahongir O'ktam o'g'li</i> DIRECTIONS FOR IMPROVING PERSONAL LOANS IN COMMERCIAL BANKS	94-101

<i>Kuliboyev, Azamat Shonazarovich</i> IMPROVING ACCOUNTING AND CONTROL OF FINANCIAL RESOURCES IN STATE MEDICAL ORGANIZATIONS	102-111
<i>Maraimova, Umida Ismailjanovna</i> CONCEPTS DEDICATED TO THE IMPLEMENTATION OF MARKETING PROGRAMS IN ENTERPRISE MANAGEMENT OPERATIONS	112-120
<i>Askarova Sevvara Bakhtiyorovna</i> THE IMPORTANCE OF BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP IN THE ERA OF THE DIGITAL ECONOMY	121-125
09.00.00 – PHILOSOPHICAL SCIENCES	
<i>Uroкова Aysuluv Jamoliddinovna</i> AESTHETIC FOUNDATIONS OF ROMANTIC DIRECTIONS IN EASTERN ART OF THE EARLY MIDDLE AGES	126-133
<i>Rizayev, Nodir Sobirovich</i> SOCIO-POLITICAL VIEWS OF BUKHARA'S JADIDS AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY	134-138
<i>Shukrullaeva Gulchehra Nasrullaevna</i> PHILOSOPHICAL ISSUES OF CONCEPTUAL IMPLEMENTATION OF THE PROCESS OF THE MORAL ENVIRONMENT IN THE GENESIS OF PUNISHMENT	139-144
<i>Shokirov Takhirjon Nurmamatovich</i> KEY TOPICS OF PHILOSOPHY OF CULTURE AND ART	145-149
<i>Ulugmuradov, Elyor Saidulloevich</i> THE PLACE AND SIGNIFICANCE OF MYSTICAL EXPERIENCE IN GNOSEOLOGY	150-154
<i>Ganiyev Sherxon Meytanbayevich</i> FORMS OF MANIFESTING CULTURAL AND SPIRITUAL-MORAL CHOICE IN THE SCIENCE AND PHILOSOPHY OF THE PRESENT PERIOD	155-164
10.00.00 – PHILOLOGICAL SCIENCES	
<i>Dalievа Madina Xabibullaevna, Christian Capone, Satibaldieva Nigora Alimqul qizi</i> THE STUDY OF TERM AND ITS EQUIVALENT CONCEPTS IN TERMINOLOGY	165-178
<i>Chorieva Iroda Kurbonboevna</i> CLASSIFICATION OF ENGLISH AND UZBEK PROVERBS CONTAINING THE NAMES OF MEDICAL PERSONNEL ACCORDING TO DIFFERENT CHARACTERISTICS	179-183
<i>Sharipov, Abdulaziz Akmalovich</i> STUDY ASPECTS OF SPEECH OF GUIDE-INTERPRETERS	184-188
<i>Urinova Tursunoy Urin kizi</i> PERIODS AND WAYS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF DRESS DESIGN AND FASHION	189-193
<i>Normatova Shoira Umarovna, Abduraxmanova Mehribon Dustmuradovna</i> METHODS OF TEACHING ARTISTIC LITERATURE IN LANGUAGE EDUCATION	194-199
<i>Eshniyazova Maysara Beknazarovna</i> IDEOLOGICAL AND ARTISTIC ANALYSIS IN THE WORKS OF «SIROJUL MUSLIMIN” AND «ARBA'IN”	200-208

<i>Nazarov, Sardor Shamurodovich</i> A COMPARATIVE STUDY OF STRUCTURAL-SEMANTIC CHARACTERISTICS OF ENGLISH AND UZBEK LANGUAGE WORD COMBINATIONS	209-213
<i>Bazarbaeva Albina Mingaliyevna</i> COLOUR TYPES AND ANALYSIS: SEMANTIC AND STYLISTIC	214-218
<i>Berdieva, Zulfiya Safarovna</i> USE OF ANTHROPONYMS IN GERMAN FAIRY TALES	219-223
<i>Adilova Dilorom Kadirovna</i> DESCRIPTION OF THE SEMANTIC FIELD OF WORDS THAT REPRESENT THE PERSONAL QUALITIES OF A "WOMAN" IN POETIC TEXTS IN UZBEK AND RUSSIAN	224-230
<i>Khasanova Yulduz Mukhtor kizi</i> LITERARY CONCEPTUALIZATION OF THE MOTIF "MORALITY" IN THE TALES ABOUT ANIMALS OF THE EAST AND WEST	231-236
<i>Olimova Khurshida Vaydillaevna</i> STYLISTIC POSSIBILITIES OF NICKNAMES IN ENGLISH AND UZBEK	237-243
<i>Polvonniyozova Mahliyo O'ktamjon qizi</i> THE ROLE OF AFFECTIVE FACTORS IN SECOND LANGUAGE ACQUISITION	244-247
<i>Normamatov Farrukh Komiljon ugli</i> THE SIGNIFICANCE OF THE CONCEPT OF GOODNESS IN ENGLISH NATIONAL CULTURE	248-253
<i>Fakhriddin Yakubov</i> CHARACTERISTICS OF ELECTORAL POLITICAL DISCOURSE	254-259
<i>Bekmuratova Dilbar Xushmamatovna</i> ANTONYM IN EDUCATIONAL TERMINOLOGY: ANALYSIS AND IMPLICATIONS FOR PEDAGOGICAL PRACTICE	260-264
<i>Sharofova Sevinch Jamoliddin qizi</i> ALLITERATION IN THE POETRY OF OMON MATJAN	265-269
<i>Amonova Dilshod Azamatovna</i> THE IMPORTANCE OF FAIRY TALES IN CHILDREN'S LITERATURE	270-276
<i>Tukhtaeva Dildora Zokirovna</i> THE STYLISTIC FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS DENOTING HUMAN INTELLECTUAL ABILITIES IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	277-281
<i>Sattorova Nafisa Isomidinovna</i> REALIZATION OF THE ARTISTIC CONCEPT IN OYBEK'S WORKS	282-285
12.00.00 - LAW	
<i>Nodirakhon Abdurakhmanova</i> LEGAL REGULATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGIES AND SMART CONTRACTS (COMPARATIVE ANALYSIS)	286-290
<i>Turgunov Murodjon</i> EXPRESSION OF CRIMES AGAINST HUMAN RELATIONS AND MORALITY IN "AVESTO"	291-298

<i>Sultonov Muxsinjon Muqimovich</i> THE CONCEPT OF THEFT OF OTHER PEOPLE'S PROPERTY USING INFORMATION TECHNOLOGY	299-309
<i>Xodjiyev Yunus Muxitdinovich</i> SOME LEGAL ISSUES IN INFORMATION SECURITY	310-315
<i>Makhmudova Khurmat Mukhtorovna</i> CONSTITUTIONAL BASIS AND GUARANTEES OF LABOR LAW	316-330
<i>Nurullayev Shokhrukh Shukhratillaevich</i> DIGITALIZATION AND MODERN TRENDS IN ENVIRONMENTAL LEGAL PROTECTION IN THE CONSTRUCTION FIELD	331-337
<i>Otamirzaev Oybek</i> LEGAL ISSUES OF LIMITING THE USE OF PLASTIC WASTE IN UZBEKISTAN AND FOREIGN EXPERIENCE	338-341
<i>Safarov Jamshid Ismoilovich</i> THE SIGNIFICANCE OF EXPRESSING CONSENT TO BE BOUND BY A TREATY IN THE DOCTRINE OF INTERNATIONAL LAW IN THE CONSIDERATION OF THE INVALIDITY OF A TREATY, TERMINATION AND SUSPENSION OF ITS OPERATION	342-349
<i>Sharipov Sanjar Sobirovich, Bozorov Azimjon Akhatovich</i> PUBLIC EVENTS FOR THE ORGANIZATION AND HOLDING OF EVENTS TIMELY ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE COMPANY IMPLEMENTATION OF PUBLIC AWARENESS ACTIVITIES ESSENCE, SIGNIFICANCE AND CHARACTERISTIC FEATURES	350-357
<i>Normurodova Behruza Kholmuminovna</i> DIGITAL OPEN SOURCES AND THEIR USE IN DIGITAL FORENSICS	358-366
<i>Nematov Azizbek Golibjon o'g'li</i> THE NATURE AND IMPORTANCE OF THE TASK OF CRIME PREVENTION IN THE PRELIMINARY INVESTIGATION	367-373
<i>Dadaboeva Dilfuza Nurmatovna</i> THE SIGNIFICANCE OF THE PARTICIPATION OF NON-GOVERNMENT NON-PROFIT ORGANIZATIONS IN BUSINESS ACTIVITY	374-378
<i>Urazbayev Laziz Shuhrat ogli</i> ATTACKS ON CRITICAL DIGITAL INFRASTRUCTURES AND THEIR PREVENTION	379-383
13.00.00 – PEDAGOGICAL SCIENCES	
<i>Khudoyberganov Doniyor</i> THE NEED TO DEVELOP THE COGNITIVE COMPETENCE OF YOUNGER STUDENTS	384-388
<i>Hazratov Fazliddin Khikmatovich</i> FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF STUDENTS THROUGH OBJECT-ORIENTED PROGRAMMING LANGUAGES	389-393
<i>Khojamkulov Rasulbek Kurbon ogli</i> THE IMPORTANCE OF DEVELOPING DESIGN COMPETENCES OF FUTURE ENGINEERS USING COMPUTER GRAPHICS	394-398

<i>Zakirova Zulkhumor Zairjonovna</i> THE ROLE OF TEACHER QUESTIONING IN DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS AS A WAY TO INDEPENDENT LEARNING	399-404
<i>Eshnazarov Murad Karimovich</i> IMPROVING PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHERS BASED ON THE HERMENEUTIC APPROACH	405-410
<i>Menglikulov Khairulla Alikulovich</i> DIFFERENTIAL APPROACH TO FORMING SWIMMING ABILITIES AND SKILLS IN FEMALE STUDENTS	411-415
<i>Komilova Dildora Gulamjanovna</i> DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE OF ECONOMICS STUDENTS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING	416-420
<i>Turdimurodov Dilmurod Yuldashevich</i> ADAPTIVE REACTIONS OF ATHLETES TO TECHNICAL ACTIONS IN BOXING	421-426
<i>Abdullayev Dilshod Xamidullo o'g'li</i> CONDITIONS AND METHODS OF TEACHING ACTIVITY GAMES TO CHILDREN	427-432
<i>Akhmedov Akmal</i> IMPORTANT CRITERIA FOR PREPARING FUTURE PSYCHOLOGISTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY IN THE PROCESS OF HIGHER EDUCATION	433-440
<i>Donisheva Gulro'y Axrorqul qizi</i> USE OF IT IN THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	441-444
<i>Qurbonboyeva Dilfuza Shukur qizi</i> FORMING COMMUNICATION COMPETENCES OF STUDENTS	445-449
<i>Erkaboev Oybek Mukhammadzhonovich</i> THE GROWTH RATE OF INDICATORS OF SPECIFIC COORDINATION ABILITIES OF CHILDREN AGED 6 YEARS	450-456
<i>Abatov Jalgasbay Orinbaevich</i> TEACHING FINE ART LESSONS IN CONNECTION WITH HISTORY	457-463
<i>Akramjonova Feruza Akramjonovna</i> INFLUENCE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT ON THE EDUCATIONAL PROCESS IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTION	464-468
<i>Makhmudova Zulfiya Khomitovna</i> ORGANIZATION OF PRESCHOOL EDUCATION AND FAMILY COOPERATION	469-476
<i>Abduvasieva Mahmuda Khamidullo qizi</i> UNIQUE ASPECTS OF THE CHINESE EDUCATION SYSTEM	477-483
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i> PEDAGOGICAL PROBLEMS IN THE FORMATION OF MENTAL ABILITIES IN PRIMARY CLASS STUDENTS AND THEIR SOLUTION	484-489
<i>Esanova Gulchehra</i> PRINCIPLES AND METHODS OF PHYSICAL TRAINING OF YOUNG FOOTBALL PLAYERS	490-497

Received: 22 April 2024

Accepted: 1 May 2024

Published: 10 May 2024

Article / Original Paper

THE ROLE OF TAXES IN ENSURING INVESTMENT AND INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISES

Madaminov, Inomjon Ozodovich,

Assistant professor of Urgench State University, phd.

G-mail: inomjon.ozodovich@gmail.com

Abstract. This article describes the role, importance and main aspects of taxes in ensuring the investment and innovation activities of enterprises. The main aspects of the implementation of the innovation and investment policy of enterprises are determined. Also, relevant scientific conclusions and proposals were developed based on the study of factors affecting investment and innovation activity.

Key words: national economy, foreign investments, innovations, investment climate, taxes, business entities, tax incentives, tax deductions, innovative economy.

КОРХОНАЛАР ИНВЕСТИЦИОН ВА ИННОВАЦИОН ФАОЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА СОЛИҚЛАРНИНГ ЎРНИ

Мадаминов, Инъомжон Озодович,

Урганч давлат университети доценти, PhD.

Аннотация. Ушбу мақолада корхоналар инвестицион ва инновацион фаоллигини таъминлашда солиқларнинг ўрни, аҳамияти ва асосий жиҳатлари ёритилган. Корхоналарнинг инновацион ва инвестицион сиёсатини амалга оширишнинг асосий жиҳатлари аниқланган. Шунингдек, инвестицион ва инновацион фаолликка таъсир этувчи омилларни тадқиқ этиш асосида тегишли илмий хулоса ва таклифлар ишлаб чиқилган.

Калит сўзлар: миллий иқтисодиёт, хорижий инвестициялар, инновация, инвестиция иқлими, солиқлар, тадбиркорлик субъектлари, солиқ имтиёзи, солиқ чегирмалари, инновацион иқтисодиёт.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I5Y2024N12>

Кириш. Давлатнинг қатор вазифаларини маблағ билан таъминлашда, унинг ижтимоий-иқтисодий функцияларини молиялаштиришда асосий молиявий манба – солиқлар ҳисобланади. Бозор иқтисодиёти шароитида давлатнинг тадбиркорлик субъектлари билан юзага келадиган муносабатларида солиқлар муҳим аҳамиятга эга. Бунда умумбелгиланган тартибда солиқ тўловчиларнинг бевосита молиявий натижаларига таъсир этувчи фойда солиғи улар инвестицион фаолиятини рағбатлантиришда самарали дастак бўлиб ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси президенти Ш.М.Мирзиёев таъкидлаганидек, “..... мамлакатимизга инвестицияларни жалб қилиш борасидаги ишларнинг самарадорлиги, бу соҳадаги муаммолар, тўсиқ ва ғовларни бартараф этиш, инвестициявий муҳитни яхшилаш бўйича тегишли идораларнинг масъулиятини ошириш чораларини кўриши

мақсадга мувофиқ бўлади”. Бу ўз навбатида, корхоналар “..... бўйича мақсадли дастурлар, устувор инвестиция лойиҳалари ва бошқа долзарб вазифалар бажарилишини танқидий таҳлил қилиш юзасидан амалдаги мавжуд тизим самарадорлигини оширишимиз лозим”[1].

Иқтисодиёт тармоқларини ривожлантиришда тақдим этиладиган солиқ имтиёзлари муҳим аҳамият касб этади. Ушбу йуналишда реал сектор корхоналарга фойда солиғи бўйича берилаётган инвестицион солиқ имтиёзларни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир. Инвестицион солиқ имтиёзи хўжалик юритувчи субъектнинг ўз ишлаб чиқариш базасини ривожлантириш учун фойдасини инвестиция қилишга ундовчи фаол элементлардан бири ҳисобланиб, инвестиция натижасида солиқ базаси ва кейинчалик давлат бюджетига тушадиган фойда солиғи тушумларининг ошишига хизмат қилади. Худудларда инвестицияларни амалга оширувчиларни молиявий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ҳам айна мақсадга мувофиқ ҳисобланади.

Мамлакатимизда сўнгги йилларда иқтисодиётда фаолият кўрсатаётган корхоналар учун қулай солиқ муҳитини яратиш борасида изчил ислохотлар амалга оширилмоқда. Хусусан, инвестициялар оқимини кучайтириш, фан-техника ютуқларини иқтисодиёт тармоқларига, ижтимоий ва бошқа соҳаларга кенг қўллаган ҳолда замонавий инновацион технологияларни тезкор жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашни рағбатлантиришга қаратилган солиқ имтиёзлари жорий қилинди. Бироқ, мазкур солиқ имтиёзларини тақдим этишнинг ҳуқуқий асосларида номувофиқликлар мавжудлиги, солиқ имтиёзлари натижаларини мониторинг қилиш механизмнинг мавжуд эмаслиги, солиқ имтиёзлари аниқ шартлар асосида тақдим этилмаслиги, корхоналарнинг инновацион ва инвестицион фаоллигини оширишга қаратилган самарали ва замонавий солиқ механизмлари етарли эмаслиги, мавжудлари ҳам лозим даражада натижа бермаётганлиги каби ҳолатлар корхоналарнинг инновацион-инвестицион фаолиятини тартибга солишда солиқ имтиёзларини такомиллаштириш заруратини юзага келтиради. Илм-фан ва техника ютуқларини кенг қўллаган ҳолда миллий иқтисодиёт тармоқларига, ижтимоий ва бошқа соҳаларга ҳамда худудларга замонавий инновацион технологияларни тезкор жорий этиш Ўзбекистон Республикаси ва унинг худудларини жадал ривожланишининг муҳим шarti ҳисобланади.

Адабиётлар таҳлили ва методология. Хориж иқтисодчи олимларидан П.Р.Меррилл тадқиқотларида Глобал интеграциянинг ўсиши товар ва хизматлар экспорт-импортида намоён бўлиб, АҚШнинг тўғридан-тўғри инвестициялари захираси 30 йил ичида қарийб икки баробарга ўсган, ЯИМнинг 14 фоизидан 25 фоизигача ўсиши таъминлаган, портфел инвестициялари 13 бирликка ўсиши ЯИМнинг 2,3 фоизидан 29 фоизигача қисмини ташкил этиши эътироф этилади[3]. Ф.Эргете ва Д.Бев тадқиқотларида солиқ чегирмалари ундириладиган солиқларнинг кам миқдорда бўлиши, корхоналарнинг жамғарма ва инвестицион жараёнларнинг жадаллашувини рағбатлантиради ва бунинг пировардида иқтисодий ўсишни таъминланиши тўғрисида хулоса қилинади[4]. В.Пансков тадқиқотларида кичик бизнес субъектлари инвестицион фаоллигини ошириш мақсадида корпоратив солиқ бўйича имтиёзли прогрессив ставкалар қўллаш, яъни даромади ошиши билан солиқ ставкаси ошиб боришни тавсия қилинади[5].

Мамлакатимиз иқтисодчи олимларидан Ш.Тошматов тадқиқотларида солиқлар ва бошқа мажбурий тўловларни корхоналар фаолиятини рағбатлантириш ҳамда уларнинг дебитор ва кредитор қарзларини қисқартириш орқали макроиқтисодий барқарорликни таъминлаш йўналишлари таклиф этилади[6]. Н.Хайдаров тадқиқотларида корхоналар инвестицион фаолиятидаги молия-солиқ муносабатларини такомиллаштириш масалаларида солиқ имтиёзларидан фойдаланиш механизмлари таклиф этилади[7]. Х.С.Асатуллаев, Б.О.Турсунов, А.А.Маманазаров томонидан амалга оширилган тадқиқотлар давомида корхоналар инвестицион ва инновацион фаоллигини таъминлашда молиявий режалаштиришнинг ўрнига алоҳида эътибор берилиб, бу борада режани ташкил этиш тизими ва уни амалга ошириш механизми борасида тегишли таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилган[8].

Юқоридаги тадқиқотлар корхоналар инвестицион ва инновацион фаоллигини таъминлашда солиқларнинг ўрни билан боғлиқ муносабатларнинг айрим йўналишлари тадқиқ этилган бўлиб, унинг комплекс аҳамиятини ўрганишга йўналтирилган тизимлашган тадқиқотлар амалга оширилганлигини ифодалаш учун хизмат қилади.

Муҳокама. Ўзбекистоннинг яқин ва узоқ истиқболдаги стратегик вазифаси ҳақида Ўзбекистан Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев шундай деган: “Пандемия шароитида айланма маблағ танқислигига дуч келган тадбиркорларимиз “оёққа туриб олишлари” учун уларга қўмак беришни давом эттирамиз. Туризм, транспорт ва умумий овқатланиш соҳаларига берилган имтиёзлар келгуси йил якунигача узайтирилади. Шунингдек, 20 мингта тадбиркорнинг 400 миллиард сўмлик ер ва мол-мулк солиғини тўлаш муддатини яна бир йилга узайтиришни таклиф этаман. Бундан ташқари, 1 миллиард сўмгача давлат харидлари доирасида аванс миқдори 30 фоизга етказилади. Умуман, тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни давом эттириш мақсадида оилавий тадбиркорлик дастурлари доирасида келгуси йилда 6 триллион сўм имтиёзли кредитлар ажратилади. Шунингдек, Ҳукумат томонидан Жаҳон банки билан биргаликда бошланган қишлоқларда тадбиркорликни ривожлантириш дастурини кенгайтириш учун қўшимча 100 миллион АҚШ доллар йўналтирилади. Шу билан бирга, Ҳукумат томонидан бозорда тенг рақобат муҳитини яратиш ва ҳалол-пок тадбиркорларни – такрор айтаман – замонавий технологиялар асосида ишлаётган виждонли тадбиркорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида “яширин иқтисодиёт”ни қисқартиришга қаратилган механизмлар жорий этилади[2]. Ушбу йўналишда АҚШда энергетика соҳасида ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва инвестицияларни жалб қилишда кайта тикланадиган манбалардан олинадиган электроэнергия учунишлаб чиқаришсолиқ кредити, бошқа ишлаб чиқаришлар учун солиқ кредити ва инвестицион солиқ кредитларидан жорий этилганлигини қайд этиш мумкин.

COVID-19 пандемияга қарши АҚШ ҳукумати 5 та қонун ишлаб чиқиб, мазкур қонунларнинг асосий жиҳати 2021 молия йилида пандемия юзасидан келиб чиққан ишсизликни қисқартиришга йўналтирилган давлат бюджетидан жами 3,4 триллион АҚШ ва 2020-2030 молия йилига эса 3,3 триллион АҚШ долларлик маблағ йўналтириш режалаштирилган[9]. Глобал фискал ва монетар жавоб чораларининг кўрсаткичларидан бири сифатида Халқаро Валюта Фонди 2020 йилгача иқтисодий фаолликни қўллаб-қувватлаш учун давлат харажатлари ва даромадларини 5,4 триллион

долларни ташкил этди, кредитлар, капитал, кафолатлар ва яна бошқалар учун 5,4 триллион АҚШ доллар ҳамда жами 10,8 триллион АҚШ доллар ажратилди[10]. Бутун дунё бўйлаб ҳукуматларни қарз олиш 2019 йилда ялпи ички маҳсулотнинг (ЯИМ) 3,9 фоизидан 2020 йилда 12,7 фоизгача ўсиб борди. Бошқа ҳисоб-китобларга кўра, Марказий банклар ўз иқтисодларини пандемиянинг иқтисодий оқибатларига қарши курашиш учун қўллаб-қувватлаш учун 17 триллион АҚШ доллар ажратдилар[10].

ХВФ маълумотларига кўра Франция, Германия, Италия, Япония ва Бирлашган Қироллик йиллик ЯИМнинг 10 фоизи даражасидаги давлат секторини қўллаб-қувватлаш бўйича чораларини амалга оширди. Тараққий этган мамлакатлар прогнозига кўра, бюджет тақчиллиги ЯИМга нисбатан 4,9 фоиздан уларнинг қарз юкини оширувчи 10,7 фоизли даражага кўтарилиши мумкин[10]. Баъзи ҳисоб-китобларга кўра, молиявий жиҳатдан заиф деб эътироф этилган мамлакатларга Аргентина, Венесуэла, Ливан, Иордания, Эрон, Замбия, Зимбабве ва Жанубий Африкани киритган[11]. ХВФ хулосасига кўра, айрим тараққий этган мамлакатлар қарздорлик даражасини “бошқариб бўлмайдиган” даражадаги юқори салмоқни ташкил этиши мумкин.

Натижалар. Инновацион маҳсулот (иш, хизматлар) ишлаб чиқарган корхона ва ташкилотлар сонидан ҳам катта ҳудудий фарқлар мавжуд. Ушбу корхоналарнинг аксарият қисмини Тошкент шаҳри ва вилоятида марказлашганлигини кўриш мумкин. Республикамизнинг қолган вилоятларида эса нисбатан камлиги ва самарадорлигини нисбатан пастлигини кузатиш мумкин.

Солиқ имтиёзларини тақдим этишнинг ҳуқуқий асослари танқидий таҳлил қилиниб, номувофиқликлар аниқланган. Жумладан, Солиқ кодексининг 30-моддаси биринчи қисмида солиқ имтиёзлари Солиқ кодексида, бошқа қонунларда ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларида назарда тутилиши, иккинчи қисмида эса “Мол-мулк солиғи, ер солиғи, ягона ер солиғи бўйича имтиёзларни бериш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан амалга оширилиши мумкинлиги” белгиланган[13]. Бироқ, амалда солиқ имтиёзлари Солиқ кодекси, қонунлар ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорларидан ташқари бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида ҳам қўлланилиб келинганлиги аниқланди (1-жадвал).

1-жадвал

Ўзбекистонда солиқ имтиёзларидан фойдаланган корхоналарнинг меъерий-ҳуқуқий ҳужжатлар кесимидаги таҳлили[14]

	2016 й.	2017 й.	2018 й.	2019 й.	2020 й.
Ўзбекистон Республикаси Солиқ Кодекси	17719	24734	56411	34568	42623
Ўзбекистон Республикаси бошқа қонунлари	55	25	105	82	64
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармонлари	3499	4814	2620	1859	3218
Ўзбекистон Республикаси Президенти қарорлари	9155	12341	17257	16542	22134
Ўзбекистон Республикаси Президенти фармойишлари	71	17	67	72	86
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар	367	7132	8241	7412	8461

Маҳкамаси қарорлари					
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси фармойишлари	3	0	2	4	5
Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги (вазирлик ва идораларнинг қўшма қарорлари асосида)	0	42	12	17	19

Миллий солиқ қонунчилигимизда, хусусан, Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 159-моддасида солиқ тўловчининг солиқ солинадиган фойдаси ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашга йуналтириладиган маблағлар суммасига, тегишли солиқ даврида ҳисобланган амортизацияни чегириб ташлаган ҳолда, бироқ солиқ солинадиган фойданинг 30 фоизидан кўп бўлмаган миқдорда камайтирилиши белгиланган. Ушбу имтиёзнинг солиқ тўловчиларнинг инвестицион фаоллигига таъсирини қуйидаги 2-жадвалда таҳлил қиламиз.

2-жадвал

**Корхоналарнинг инвестицион чегирмаларидан фойдаланиш ҳолати
(млн.сўм)[15]**

№	Корхоналарнинг номи	Ҳисобланган амортизация	Инвестиция суммаси	Фарқи +/-
1.	"AMIR BEST MIX TRADE" маъсулияти чекланган жамият	194654,2	173244,0	- 21410,2
2.	"TRITON MEGA LUX" маъсулияти чекланган жамият	17231,2	15748,6	- 1482,6
3.	"SHIFO FARM 2020" маъсулияти чекланган жамият	6456,7	6182,8	-273,9
4.	"VEROMIX" маъсулияти чекланган жамият	16330,9	17231,3	900,4
5.	"BOG'OT GEO PLAN" маъсулияти чекланган жамият	18561,4	18263,7	-297,7
6.	"GREEN HOUSE UNIVERSE" маъсулияти чекланган жамият	9879,3	8793,2	- 1086,1

2-жадвалга кўра, "AMIR BEST MIX TRADE" корхонаси модернизация учун 173244,0 млн. сўм миқдоридан инвестиция жалб қилган бўлиб, ушбу даврда ҳисобланган амортизация ажратмасининг ундан кўплиги сабабли имтиёздан фойдалана олмаган. "TRITON MEGA LUX" корхонаси томонидан 15748,6 млн. сўм, "SHIFO FARM 2020" корхонаси томонидан 6182,8 млн. сўм инвестициялар киритилганлигига қарамадан инвестицион чегирмадан фойдалана олмаган, "VEROMIX" корхонаси томонидан 17231,3 минг сўм инвестиция учун бор-йўғи 44,5 млн. сўм ёки 0,3 фоиз инвестицион чегирмадан фойдаланган.

Таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, қопланмасдан қолган инвестиция суммаси солиқ солинадиган фойдадан 5 йил давомида камайтирилишибелгиланган бўлса-да, кўпчилик корхоналартомонидан 10 йилда ҳам мазкур имкониятданфойдалана олмаяпти. Мазкур ҳолатни 4-жадвал маълумотларидан ҳам кўриш мумкин. Масалан, "AMIR BEST MIX TRADE" корхонанинг 4 йиллик тақдим қилинган ҳисоботлари ўрганилганда, 2020 йил бошига қопланмасдан қолган инвестиция суммаси 295,6 млрд.

сумни (2011 йил учун 53,9 млрд. сўм, 2012 йил учун 241,6 млрд.сўм), 2020 йилда инвестицияга йўналтирилган сумма 307,1 млрд. сўмни ташкил қилиб ўша йил бор-йўғи 68,9 млрд. сўм миқдорида (2011 йилдан қолдиқ бўлиб келаётгани) ёки жами инвестиция суммасининг 11,4 фоизини инвестицион чегирма сифатида фойдаланган. Бундан кўриниб турибдики, мазкур корхонага имтиёздан тўлиқ фойдаланиш учун 9 йил (100/11,4) керак бўлади.

3-жадвал

Инвестицияга йўналтирилган маблағларнинг солиқ солинадиган фойдадан камайтирилиши қиёсий таҳлили(млн.сўм)[16]

Кўрсаткичлар	"AMIR BEST MIX TRADE"	"VEROMIX"	"BOG'OT GEO PLAN"
Олдинги ҳисобот даврида инвестицияга йўналтирилган сумманинг қолган қолдиқ суммаси	364,8	487,3	42,2
Шу жумладан:	0,0	0,0	0,0
2020 йил ҳисобот даври учун	48,6	218,5	0,0
2019 йил ҳисобот даври учун	238,2	274,4	0,0
Ҳисобланган амортизация ажратмаси суммаси	26,0	232,6	36,2
Ҳисобот даврида киритилган инвестиция суммаси	314,2	468,2	108,3
Ҳисобот даврида ҳисобланган амортизация суммасидан инвестицияга йўналтирилган сумманинг ошган қисми	288,2	235,6	72,1
Солиқ солинадиган фойда	234,6	264,2	32,5
Солиқ солинадиган фойдадан камайтириладиган сумма	58,1	79,8	11,2
Ҳисобот даврининг охирига инвестиция суммасининг қопланмасдан қолган қисми	512,4	608,2	56,7
Солиқ солинадиган фойдадан камайтириладиган сумманинг жами инвестициялардаги улуши	11,3	13,1	19,7

Шунингдек, "VEROMIX" ҳамда "BOG'OT GEO PLAN" корхоналарининг 2019 йилда тақдим қилган ҳисоботида асосан жами инвестиция суммасининг мос равишда 8,5 ва 8,6 фоизини солиқ солинадиган фойдадан камайтириш имкониятига эга бўлган. Кўриниб турибдики, мазкур корхоналарга имтиёздан тўлиқ фойдаланиш учун 12 йилга (100/8,5) яқин давр керак бўлади.

Иқтисодий тармоқларини ривожлантиришда тақдим этиладиган солиқ имтиёзлари муҳим аҳамият касб этади. Ушбу йуналишда реал сектор корхоналарга фойда солиғи буйича берилаётган инвестицион солиқ имтиёзларни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Хулоса. Корхоналар инвестицион фаоллигини ошириш учун солиқ имтиёзларидан, жумладан, инвестицион чегирмалардан фойдаланиш имкониятини ошириши керак. Таҳлилларимизнинг кўрсатишича, юқорида қайд этилган солиқ чегирмасидаги чекловларни юмшатиш лозим. Корхоналарнинг инвестицион

фаоллигини ошириш учун жами киритилган инвестиция суммасисолиқ солинадиган фойдадан камайтирилиши лозим. Лекин сотиб олинган технологик асбоб-ускуналар ишга туширилгандан бошлаб унга амортизация ҳисобланиб харажатларга киритилади ва даромаддан камайтирилади. Шу нуктаиназардан инвестиция суммасидан факат сотиболинган янги технологик асбоб-ускуналарга ҳисобланган амортизация ажратмасини чегириб қолган суммадан инвестицион чегирма сифатида фойдаланилса, корхоналарнинг инвестицион фаоллиги янада ошар эди. Бундан ташқари, мазкур имтиёзнинг самарадорлиги ва корхоналарнинг инвестицион фаолиятига ижобий таъсирини янада ошириш учун имтиёздаги 30 фоизлик чекловни (солиқ солинадиган фойданинг 30 фоизидан ошмаган миқдорда) қайта кўриб чиққан ҳолда 50 фоизга ошириш мақсадга мувофиқ, деб ҳисоблаймиз. Бир сўз билан айтганда, фойда солиғи тўловчи корхоналар юқорида кўрсатилган иккита чеклов оқибатида имтиёздан етарли даражада фойдалана олмаган. Бу ўз навбатида инвестицияга бўлган қизиқишнинг сусайишига сабаб бўлади.

Фаол инвестиция сиёсатини юритиш учун давлат хўжалик юритувчи субъектлари фаолиятини молиявий қўллаб-қувватлаш зарур. Тармоқлар ва хўжалик юритиш субъектларида ҳозирги кунда олиб борилаётган инвестиция ва инновация фаолияти иқтисодий трансформация қилиш масалаларига боғлиқ.

Мамлакатимизда сўнгги йилларда иқтисодий ислохотларнинг меъёрий-ҳуқуқий база сезиларли даражада мустақамланди, тегишли имтиёзлар тизими шакллантирилиб, кичик бизнес субъектларининг асосий юқори ликвидли моддий ресурслардан фойдаланиш кўлами кенгайди[12]. Хусусан, инвестициялар оқимини кучайтириш, фан-техника ютуқларини иқтисодий тармоқларига, ижтимоий ва бошқа соҳаларга кенг қўллаган ҳолда замонавий инновацион технологияларни тезкор жорий этиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техник ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлашни рағбатлантиришга қаратилган солиқ имтиёзлари кенгроқ жорий қилиш янаям мақсадга мувофиқ. Бироқ, мазкур солиқ имтиёзларини тақдим этишнинг ҳуқуқий асосларида номувофиқликлар мавжудлиги, солиқ имтиёзлари натижаларини мониторинг қилиш механизмнинг мавжуд эмаслиги, солиқ имтиёзлари аниқ шартлар асосида тақдим этилмаслиги, корхоналарнинг инновацион ва инвестицион фаоллигини оширишга қаратилган самарали ва замонавий солиқ механизмлари етарли эмаслиги, мавжудлари ҳам лозим даражада натижа бермаётганлиги каби ҳолатлар корхоналарнинг инновацион-инвестицион фаолиятини тартибга солишда солиқ имтиёзларини такомиллаштириш заруратини юзага келтиради

Адабиётлар/Литература/References:

1. Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. - Тошкент: «Ўзбекистон» НМИУ, 2017. – 592 б.
2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 2020 йил 29 декабрь. <https://president.uz/uz/lists/view/4057>
3. Peter R. Merrill Corporate Tax Policy for the 21st Century. National Tax Journal, Vol.63, No. 4, Part 1: Tax Policy in a time of Gridlock (December, 2010), pp.623-633. <http://www.jstor.org/stable/41791071>
4. Ergete Ferede and Bev Dahlby, "The Impact of tax cuts on economic growth: Evidence from the Canadian Provinces". Source: National Tax Journal, Vol. 65, No. 3 (September, 2012),

- pp. 563-594. <http://www.jstor.org/stable/41791138>
5. Пансков В. Налоговое стимулирование инвестиционной активности. -М.:// Финансы. - 2007. - №11. - С. 29-35.
 6. Тошматов Ш.А. Корхоналарни ривожлантиришда солиқлар роли. Монография. - Т.: “Фан технологиялари” нашриёти. 2008.
 7. Хайдаров Н. Иқтисодий эркинлаштириш шароитида корхоналар инвестицион фаолиятидаги молия-солиқ муносабатларини такомиллаштириш масалалари (хорижий инвестицияли корхоналар мисоли). И.ф.д. илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация автореферати. Тошкент, 2003.
 8. Asatullayev, X.S., Tursunov, B.O., & Mamanazarov, A.A. (2019). Korxonalarni rivojlantirish strategiyasi. Darslik. T.: “Iqtisod-moliya, 524.
 9. U.S. Congressional Budget Office, The Budgetary Effects of Laws Enacted in Response to the 2020 Coronavirus Pandemic, March and April 2020, June 16, 2020, <https://www.cbo.gov/publication/56403>. The two laws not mentioned in the text were the Coronavirus Preparedness and Response Supplemental Appropriations Act, 2020 (P.L. 116-123) and the Families First Coronavirus Response Act (P.L. 116-127). A subsequent law, the Paycheck Protection Program Flexibility Act (P.L. 116-142), provided for more generous terms for PPP loans
 10. World Economic Outlook Update, International Monetary Fund, June 24, 2020. p. 16.
 11. Wheatley, Jonathan, Tommy Stubbington, Michael Stott, Andrew England, and Joseph Cotterill, Debt Relief: Which Countries Are Most Vulnerable? Financial Times, May 6, 2020. <https://www.ft.com/content/31ac88a1-9131-4531-99be-7bfd8394e8b9>
 12. Турсунов Б.О. РОЛЬ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ МАЛОГО БИЗНЕСА В ОБЕСПЕЧЕНИИ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ // Россия: тенденции и перспективы развития. 2020. №15-2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/rol-innovatsionnogo-razvitiya-malogo-biznesa-v-obespechenii-konkurentosposobnosti-natsionalnoy-ekonomiki> (дата обращения: 20.04.2024).
 13. Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодекси. Lex.uz on-line. Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.
 14. 2019-2020 йиллардаги маълумотлар Ўзбекистон қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси ва Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси маълумотлари асосида муаллиф томонидан тузилган.
 15. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси маълумотлари асосида муаллиф ишланмаси
 16. Хорзам вилоятидаги корхоналар маълумотлари асосида муаллиф ишланмаси

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).